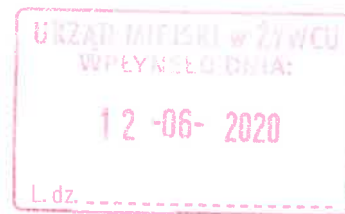

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA.410.036.03.2019

Pan
Antoni Szlagor
Burmistrz Miasta Żywca
Rynek 2
34-300 Żywiec

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/079 – Działania na rzecz ograniczenia powstawania odpadów z tworzyw sztucznych i ich skutecznego zagospodarowania w Polsce

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka
kontrolowana

Urząd Miejski w Żywcu¹, Rynek 2, 34-300 Żywiec

Kierownik
jednostki
kontrolowanej

Antoni Szlagor, Burmistrz Miasta² od 19 listopada 2002 r.

(akta kontroli: tom 1, str. 5-7)

Zakres
przedmiotowy
kontroli

1. Monitoring źródeł powstawania odpadów z tworzyw sztucznych, ich ilości oraz zagospodarowania.
2. Działania informacyjne oraz zachęcające do ograniczania wytwarzania odpadów z tworzyw sztucznych.

Okres objęty
kontrolą

Lata 2017-2019. Badania kontrolne dotyczyły również działań wcześniejszych i późniejszych, jeżeli miały one związek z realizacją zadań z zakresu gospodarki odpadami w okresie objętym kontrolą. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata wcześniejsze okres kontroli obejmował również te lata.

Podstawa prawna
podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Kontrolerzy

1. Aleksander Małysz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/336/2019 z 20 grudnia 2019 r.
2. Magdalena Śleziak, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/4/2020 z 2 stycznia 2020 r.

(akta kontroli: tom 1, str. 1-4)

Dalej: „Urząd”.

² Dalej: „Burmistrz”.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm.; dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W ocenie NIK Miasto Żywiec⁵ podejmowało działania (w tym również informacyjno-edukacyjne) ukierunkowane na zwiększenie poziomu recyklingu odpadów i przygotowania do ponownego użycia, co miało wpływ na wzrost ilości odebranych i zebranych odpadów z plastiku poddanych recyklingowi z 14% w 2017 r. do 24% w 2018 r. Masa odpadów z plastiku wytworzonych w Mieście (w przeliczeniu na jednego mieszkańca) zmniejszyła się z 48 kg w 2017 r. do 41 kg w 2018 r. Działania te w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów z tworzyw sztucznych były jednak niewystarczające. Wprawdzie gospodarowanie odpadami przez Miasto umożliwiło osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia⁶, nie odpowiadało jednak w pełni hierarchii sposobów postępowania z odpadami, określonej w art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach⁷, wg której podejmowane działania zmierzające do ograniczenia powstawania odpadów, a w dalszej kolejności przygotowania odpadów do ponownego użycia i recyklingu powinny mieć pierwszeństwo przed innymi procesami odzysku i unieszkodliwiania. Tymczasem w ogólnym ujęciu w Mieście odnotowano wzrost ilości odpadów z tworzyw sztucznych odebranych i zebranych w 2018 r. (w porównaniu do 2017 r. o 28,4%). Ponadto 85,5% w 2017 r. i 75,6% odpadów z tworzyw sztucznych⁸ w 2018 r. zostało zagospodarowane w sposób najmniej pożądany (inne procesy odzysku i unieszkodliwiania, w tym składowanie).

NIK ocenia negatywnie fakt niesporządzenia gminnego programu ochrony środowiska na 2019 r., co naruszało art. 14 ust. 2 i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁹. Ponadto w Mieście nie podjęto realizacji części zadań przewidzianych dla gmin w Planie gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2020¹⁰, tj.: utworzenia lokalnej platformy internetowej na rzecz zapobiegania powstawaniu odpadów¹¹ oraz promowania i wspierania budowy sieci napraw i ponownego użycia¹².

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej także: „Miasto”.

⁶ Dla następujących frakcji odpadów: papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła. W 2017 r. osiągnięto poziom 33% przy wymaganym poziomie 20%, a w 2018 r. osiągnięty poziom wynosił również 33%, przy wymaganym poziomie 30%.

⁷ Dz. U. z 2019 r., poz. 701, ze zm., dalej: „ustawa o odpadach”.

⁸ Z uwzględnieniem ilości tworzyw sztucznych oszacowanych przez NIK w oparciu o morfologię odpadów komunalnych, w tym odpadów zmieszanych.

⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, ze zm., dalej: „ustawa POŚ”.

¹⁰ Przyjętym uchwałą nr V/377/2017 z dnia 24 kwietnia 2017 r. przez Sejmik Województwa Śląskiego. Dalej: „WPGO”. Realizację tych zadań przez gminy zakładano również w Krajowym programie zapobiegania powstawaniu odpadów, opracowanym w 2014 r. na zlecenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, na podstawie art. 29 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 22 listopada 2008 r., str. 3, ze zm.); dalej: „KPZPO”.

¹¹ przewidzianego do realizacji w 2017 r.

¹² przewidzianego do realizacji na lata 2017-2018.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹³ kontrolowanej działalności

OBSZAR	1. Monitoring źródeł powstawania odpadów z tworzyw sztucznych, ich ilości oraz zagospodarowania
Opis stanu faktycznego	<p>1.1. W latach 2017-2018 obowiązywał <i>Program Ochrony Środowiska dla Miasta Żywca (...) aktualizacja na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy roku 2018</i>¹⁴, przyjęty uchwałą¹⁵ Rady Miejskiej w Żywcu z dnia 24 marca 2011 r.</p> <p>Od 2019 r. Miasto Żywiec nie posiadało aktualnego programu ochrony środowiska, co szerzej przedstawiono w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.</p> <p style="text-align: right;">(akta kontroli: tom 1, str. 8-58)</p> <p>1.2. W POŚ określono cele strategiczne w zakresie gospodarki odpadami: minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania, wdrożenie innych niż składowanie technologii zagospodarowania odpadów, w tym technologii biologicznego i termicznego przekształcania. W latach 2017-2018, tj. w okresie obowiązywania POŚ nastąpiło zmniejszenie ilości powstających odpadów oraz wzrost poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego tworzyw sztucznych, co szerzej przedstawiono w pkt 1.7 niniejszego wystąpienia.</p> <p>POŚ nie zawierał zapisów dotyczących planowanych zadań w zakresie poprawy skuteczności gospodarowania odpadami z tworzyw sztucznych.</p> <p style="text-align: right;">(akta kontroli: tom 1, str. 8-58)</p> <p>W tej sprawie Naczelnik Wydziału Inżynierii Miejskiej, Ochrony Środowiska i Rozwoju Urbanistycznego¹⁶ wyjaśnił: <i>w Programie Ochrony Środowiska nie wprowadzono zapisów dotyczących planowanych w sposób wymierny (liczbowy) zadań w zakresie poprawy skuteczności gospodarowania odpadami z tworzyw sztucznych, ponieważ wskaźniki realizacji zadań związanych z gospodarką odpadami zawarte w POŚ określone zostały jako tendencja, pozwalając na ocenę ich realizacji.</i></p> <p style="text-align: right;">(akta kontroli: tom 1, str. 508)</p> <p>Zdaniem NIK, przyjęcie w programie ochrony środowiska określonych mierników dla zadań w zakresie gospodarowania odpadami z tworzyw sztucznych pozwalałoby na przeprowadzanie okresowych ocen oraz dokonywanie korekt w podejmowanych działaniach w celu poprawy ich skuteczności.</p> <p>W zakresie wdrożenia zaplanowanych w POŚ, innych niż składowanie, technologii zagospodarowania odpadów, Burmistrz wyjaśnił: <i>w latach 2013-2015 Spółka Beskid (...) odpowiedzialna za zagospodarowanie odpadów komunalnych przeprowadziła rozbudowę instalacji o dodatkowe urządzenia oraz obiekty technologiczne tj. wybudowano część biologiczną instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych wraz z placem dojrzewiania</i></p>

¹³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁴ Dalej: „POŚ”.

¹⁵ Nr VIII/48/2011

¹⁶ Dalej: „Wydział IOS”.

oraz zakupiono i zamontowano drugą komorę do kompostowania odpadów organicznych.

(akta kontroli: tom 1, str. 566-569)

Naczelnik Wydziału IOŚ wyjaśnił: w 2018 r. *Beskid Żywiec sp. z o.o. podjęła działania zmierzające do realizacji zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami poprzez rozpoczęcie procedury dotyczącej uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie ciepłowni na biomasę i paliwo alternatywne (RDF¹⁷).*

(akta kontroli: tom 1, str. 510-512)

Zdaniem NIK, powyższe działania nie miały bezpośredniego wpływu na poprawę skuteczności gospodarowania odpadami z tworzyw sztucznych w kontrolowanym okresie.

W latach 2017-2019 Urząd nie korzystał z dofinansowania zewnętrznego na realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami.

Burmistrz wyjaśnił: *Miasto nie korzystało z dofinansowania zewnętrznego na realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami, ponieważ gmina (...) nie posiada żadnych instalacji związanych z gospodarką odpadami komunalnymi, jak również nie jest właścicielem punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych funkcjonującego na jego terenie (...) Wszystkie instalacje związane z gospodarką odpadami komunalnymi oraz Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów zlokalizowane na terenie miasta Żywca stanowią własność Beskid Żywiec Sp. o.o., z 61,0% udziałem Gminy Żywiec.*

(akta kontroli: tom 1, str. 521)

1.3. Gmina realizowała zadania wskazane w *Planie gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022*¹⁸, przyjętym dnia 24 kwietnia 2017 r. uchwałą¹⁹ Sejmiku Województwa Śląskiego. W ww. planie określono kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawania odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi, tj. m.in.:

- A) organizowanie i prowadzenie działań edukacyjnych na szczeblu gminnym, mających na celu podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów,
- B) wdrożenie systemu selektywnego zbierania co najmniej następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, odpady ulegające biodegradacji,
- C) badanie składu morfologicznego odpadów na obszarze objętym WPGO,
- D) dążenie do maksymalnego zwiększenia masy odpadów poddawanych recyklingowi w województwie, przede wszystkim tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych oraz opakowań po środkach niebezpiecznych.

WGPO nie nakładał na gminy województwa śląskiego wyrażonych w liczbach zadań dotyczących gospodarowania odpadami z tworzyw sztucznych.

(akta kontroli: tom 1, str. 71-236)

Podjęte przez Urząd działania w ramach zadania A przedstawiono w pkt 2.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

¹⁷ RDF- *Refuse Derived Fuel* (paliwo z odpadów).

¹⁸ Dalej: „WPGO”.

¹⁹ Nr VI/377/2017.

W odniesieniu do realizacji zadania B w kontrolowanym okresie na terenie Miasta funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych²⁰, prowadzony przez *Beskid Żywiec Spółkę z o.o.*²¹, który selektywnie zbierał: meble i odpady wielkogabarytowe, przeterminowane leki i chemikalia, w tym farby, rozpuszczalniki i oleje odpadowe, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte tekstylia, w tym ubrania, zużyte opony oraz materiały budowlane i rozbiórkowe. Bezpośrednio z nieruchomości odbierane były przez Spółkę Beskid: papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło, odpady ulegające biodegradacji oraz odpady zmieszane.

(akta kontroli: tom 1, str. 59-70, 237-253, 370-398)

W ramach realizacji zadania C, na zlecenie Spółki Beskid trzykrotnie przeprowadzono badania składu morfologicznego próbek odpadów o komunalnych pobranych ze Składowiska Odpadów w Żywcu w dniach: 4 lipca 2017 r., 9 lipca 2018 r. i 1 lipca 2019 r. W sprawozdaniach z ww. badań stwierdzono, że największy udział w strukturze odpadów komunalnych miały odpady o wielkości cząstek poniżej 10 mm, których udział wynosił odpowiednio: 36,6%, 75,2% i 26,8%. Udział odpadów z tworzyw sztucznych zmniejszał się i wynosił odpowiednio: 9,7%, 5,7% i 5,3%. Udział odpadów z papieru i tektury wynosił odpowiednio: 16,1%, 0,6% i 3,6%. Udział odpadów ze szkła wynosił odpowiednio: 14,6%, 7,2% i 0,0%. Udział odpadów z metali wynosił odpowiednio: 4,4%, 0,3% i 1,0%

(akta kontroli: tom 1, str. 254-264)

W odniesieniu do działań podejmowanych przez Urząd zmierzających do realizacji zadania D, tj. maksymalnego zwiększenia masy odpadów poddawanych recyklingowi, Burmistrz wyjaśnił:

W 2006 r. Beskid Żywiec (...) w ramach unowocześnienia sortowni zainstalował kompletną linię technologiczną do odzysku surowców wtórnych. Od tego momentu, w celu zwiększenia masy odpadów poddawanych recyklingowi, cały strumień odpadów pochodzących z terenu miasta (...) kierowany jest najpierw na linię sortowniczą. Ponadto w 2015 r. wybudowano część biologiczną instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (...) w związku z czym ww. spółka w latach 2017-2019 nie podejmowała dodatkowych działań inwestycyjnych dla maksymalnego zwiększenia masy odpadów poddawanych recyklingowi. Ja natomiast podjąłem działania związane z (...) edukacją mieszkańców dotyczących zasad prawidłowej gospodarki odpadami, mających na celu zwiększenia masy odpadów kierowanych do recyklingu.

(akta kontroli: tom 1, str. 566-569)

Analiza dokonana w toku niniejszej kontroli NIK, dotycząca realizacji zadania D wykazała, że udział masy odpadów z tworzyw sztucznych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi w łącznej masie wytworzonych odpadów tego rodzaju zwiększył się z 14% w 2017 r. do 24% w 2018 r., co szerzej przedstawiono w pkt 2.2. niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli: tom 1, str. 537-558)

²⁰ Dalej: „PSZOK”.

²¹ Tj. podmiot wyłoniony w drodze przetargu, który w kontrolowanym okresie prowadził gospodarkę odpadami na terenie Miasta, dalej: „Spółka Beskid”. W ww. spółce wg stanu na dzień rozpoczęcia kontroli Miasto Żywiec, inne gminy powiatu żywieckiego oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach posiadały odpowiednio: 61,0%, 23,6% i 15,4% udziałów.

1.4. Burmistrz nie realizował niektórych zadań określonych w Krajowym programie zapobiegania powstawaniu odpadów, tj.: utworzenia lokalnej platformy internetowej na rzecz zapobiegania powstawaniu odpadów oraz promowania i wspierania budowy sieci napraw i ponownego użycia. Powyższe szerzej przedstawiono w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli: tom 1, str. 265-369)

1.5. Urząd posiadał bieżące informacje o odebranych i zebranych odpadach komunalnych oraz ich zagospodarowaniu wymagane przepisami art. 9n, art. 9na, art. 9nb (z uwzględnieniem art. 9oa) ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach²². W okresie objętym kontrolą wszystkie podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej²³ składały do Burmistrza sprawozdania w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (w tym zerowe) za 2017 r. i 2018 r. (I i II półrocze) oraz za 2019 r. (I półrocze), wg wymaganych wzorów oraz terminowo tj. do końca miesiąca następującego po upływie półrocza, zgodnie z art. 9n ustawy o utrzymaniu czystości.

(akta kontroli: tom 2, str. 78-322)

Analiza sprawozdań²⁴ złożonych przez Spółkę Beskid zajmującą się odbiorem odpadów komunalnych z terenu Miasta, wykazała, że zawierały one informacje określone w art. 9n ust. 3-5 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, w tym o masie poszczególnych rodzajów odebranych odpadów, pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania, przeznaczonych do składowania odpadów papierów, metali, tworzyw sztucznych, szkła przygotowanych do ponownego użycia oraz poddanych recyklingowi i innym procesom.

(akta kontroli: tom 2, str. 90-118, 179-201, 266-277)

Analiza rocznych sprawozdań podmiotu²⁵ prowadzącego PSZOK wykazała, że sprawozdania²⁶ za 2017 r. i 2018 r. wg wymaganego wzoru, zawierające informacje, określone w art. 9na ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku przekazano Burmistrzowi w terminie określonym w art. 9na ustawy, tj. do 31 stycznia za rok poprzedni.

(akta kontroli: tom 2, str. 323-340)

W kontrolowanym okresie z trzech punktów skupu zbierających odpady komunalne wpłynęły do Urzędu roczne sprawozdania za 2018 r., które zawierały elementy określone w art. 9nb ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, z czego terminowo, tj. do dnia 31 stycznia za rok poprzedni, ww. sprawozdania złożyły dwa podmioty. Zastępca Burmistrza²⁷ na podstawie art. 9zb ustawy, decyzją²⁸ z dnia 20 maja 2019 r. nałożyła karę pieniężną w wysokości 400 zł na podmiot zbierający odpady komunalne, który cztery dni po terminie przekazał roczne sprawozdanie za 2018 r. Karę pieniężną w wysokości 100 zł nałożono²⁹ również na podmiot, który

²² W brzmieniu obowiązującym w latach 2017-2018: Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2019 r., poz. 2010, ze zm., dalej: „ustawa o utrzymaniu czystości i porządku” lub „ustawa”.

²³ Prowadzonego przez Burmistrza Miasta Żywca. Dalej: „RDR”.

²⁴ Tj. sprawozdań za 2017 r. i 2018 r. (I i II półrocze) oraz za 2019 r. (I półrocze).

²⁵ Tj. Spółki Beskid.

²⁶ Dwa sprawozdania ze spółki Beskid, które wpłynęły do Urzędu odpowiednio: 26 stycznia 2018 r. za 2017 r. i 30 stycznia 2019 r. za 2018 r.

²⁷ Z upoważnienia Burmistrza.

²⁸ Nr IOŚ –OŚ.0640.10.2018.

²⁹ Decyzją nr IOŚ –OŚ.0640.2019.

jeden dzień po terminie³⁰ przekazał sprawozdanie w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości za I półrocze 2019 r.

(akta kontroli: tom 2, str. 293-306, 341-355)

Zgodnie z art. 90a ust. 5 pkt 2 ustawy Spółka Beskid³¹ powinna składać gminie raz w roku informacje o odpadach, które poddano procesowi przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub odzysku innymi metodami lub przekazano w tym celu innemu posiadaczowi odpadów. Spółka ta ww. informacje do Urzędu składała w systemie półrocznym za lata: 2017, 2018 i 2019 (I półrocze)³² terminowo, tj. do dnia 15 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy, natomiast sprawozdanie za II półrocze 2019 r. przekazała pismem z dnia 28 stycznia 2020 r. tj. 13 dni po terminie. Informacje o odpadach pochodzących z odpadów komunalnych za 2017 r. i 2018 r. nie zawierały danych wymaganych przez art. 90a ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy, które zostały uzupełnione w dniu 28 stycznia 2020 r., natomiast informacje za 2019 r. (I i II półrocze) nie zawierały danych wymaganych przez art. 90a ust. 2 pkt 2 ustawy, które zostały uzupełnione dnia 1 kwietnia 2020 r. Dane zawarte w ww. informacjach zawierały informacje o ilości łącznie odebranych odpadów surowcowych, które zostały poddane procesowi R-12³³. Zawierały również informacje o poszczególnych rodzajach odpadów z przesortowania oraz rozsortowania (wyszczególniono kody i masę). Ww. informacje po uzupełnieniu zawierały dane wymagane art. 90a ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku.

(akta kontroli: tom 2, str. 356-374)

Roczne sprawozdania Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za lata 2017, 2018 zostały wysłane do Marszałka Województwa Śląskiego³⁴ oraz do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska³⁵ w Katowicach w terminie określonym w art. 9q ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, tj. do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczyły³⁶ oraz zawierały informacje określone w art. 9q ust. 3 ustawy. Sprawozdania za 2017 r.³⁷ i za 2018 r.³⁸ zostały przez Burmistrza po raz pierwszy skorygowane w związku z uwagami pracownika Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego, przyczyną korekt były błędy formalne (omyłkowo wpisane dane).

(akta kontroli: tom 2, str. 3, 24-41 51-67)

Burmistrz wyjaśnił, że Marszałek nie wzywał pisemnie do dokonania korekt na podstawie art. 9r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku. W przypadku sprawozdania za 2017 r., pracownik Urzędu Marszałkowskiego z dniem 14 czerwca

³⁰ Ww. podmiot był zobowiązany przekazać sprawozdanie 31 lipca 2019 r., a przekazał 1 sierpnia 2019 r.

³¹ Będąca regionalną instalacją przetwarzania odpadów komunalnych.

³² Spółka Beskid przekazywała informacje w systemie półrocznym (nienarastająco), tj.: za I półrocze 2017 r. przekazała pismem z dniem 12 lipca 2017 r. (które wpłynęło do Urzędu z dniem 17 lipca 2017 r.), za II półrocze 2017 r. – pismem z dnia 12 stycznia 2018 r. (które wpłynęło do Urzędu 16 stycznia 2018 r.), za I półrocze 2018 r. pismem z dnia 13 lipca 2018 r. (które wpłynęło do Urzędu z dniem 16 lipca 2018 r.), za II półrocze 2018 r. pismem z dnia 11 stycznia 2019 r. (które wpłynęło do Urzędu 16 stycznia 2019 r.), za I półrocze 2019 r. pismem z dnia 15 lipca 2019 r. (które wpłynęło do Urzędu z dniem 16 lipca 2019 r.), za II półrocze 2019 r. pismem z dnia 28 stycznia 2020 r. (które wpłynęło do Urzędu emailem z dniem 28 stycznia 2020 r.).

³³ Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów odzysku. Działanie to może obejmować procesy wstępne poprzedzające przetwarzanie odpadów, tj. m.in.: sortowanie, kruszenie, zagęszczanie, suszenie, rozdrabnianie, separację lub mieszanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów odzysku.

³⁴ Dalej: Marszałek.

³⁵ Dalej: WIOŚ.

³⁶ Pierwotne wersje sprawozdań do Marszałka i WIOŚ przekazane zostały dnia: 29 marca 2018 r. za 2017 r. i 29 marca 2019 r. za 2018 r.

³⁷ Pierwsza korekta sprawozdania za 2017 r. przesłana do Marszałka oraz do WIOŚ dnia 27 czerwca 2018 r.

³⁸ Pierwsza korekta sprawozdania za 2018 r. przesłana do Marszałka oraz do WIOŚ dnia 27 września 2019 r.

2018 r. przesłał pocztą elektroniczną uwagi do złożonego sprawozdania, a korekta została przesłana przez Urząd³⁹ dnia 27 czerwca 2017 r. Natomiast w przypadku sprawozdania za 2018 r. pracownik Urzędu Marszałkowskiego, telefonicznie przekazał uwagi do złożonego sprawozdania z prośbą o sporządzenie korekty, którą Urząd przesłał dnia 27 września 2019 r.

(akta kontroli: tom 3, str. 751-758)

Powyższe sprawozdania⁴⁰, w toku niniejszej kontroli NIK, Urząd ponownie skorygował i przesłał do Marszałka i WIOŚ dnia 7 lutego 2020 r. Poprawki dotyczyły omyłkowo podsumowanych danych z poszczególnych sprawozdań otrzymanych od podmiotów zbierających odpady i wpisanych błędnie w zakresy sprawozdań. Ostatecznie skorygowane sprawozdania zostały przygotowane poprawnie pod względem rachunkowym.

(akta kontroli: tom 2, str. 42-50, 68-77)

W sprawozdaniach Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami za lata 2017-2019 wykazano, że Miasto osiągnęło poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia dotyczące papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła, wymagane wg załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych⁴¹. W 2017 r. osiągnięto poziom 33% przy wymaganym poziomie 20%, a w 2018 r. osiągnięty poziom wyniósł również 33%, przy wymaganych 30%.

(akta kontroli: tom 2, str. 24-77)

Do czasu niniejszej kontroli Urząd nie sporządził sprawozdań⁴² z zakresu gospodarki odpadami za 2019 r. w związku z wejściem w życie z dniem 31 stycznia 2020 r. ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw⁴³, przy czym termin złożenia sprawozdania za 2019 r. poprzez BDO⁴⁴ został przedłużony do 30 czerwca 2020 r. w przypadku podmiotów odbierających/zbierających odpady i do 31 sierpnia 2020 r. w przypadku gmin⁴⁵.

1.6. Sprawozdania Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za lata 2017 i 2018 r. nie pozwalały na ustalenie dokładnych ilości odebranych i zebranych odpadów komunalnych w podziale na frakcje papier, metal, szkło, tworzywa sztuczne oraz sposobu zagospodarowania tych strumieni odpadów. W 2017 r. i 2018 r., ze względu na fakt odbierania od mieszkańców zmieszanych odpadów opakowaniowych⁴⁶ (a także ze względu na fakt, że sprawozdania składane gminie przez podmiot odbierający odpady komunalne nie uwzględniały masy odpadów w rozbiciu na ww. frakcje) nie było możliwe ustalenie: dokładnych ilości odebranych i zebranych odpadów w podziale na papier, metal i tworzywa sztuczne; masy odpadów komunalnych po uwzględnieniu poddania ich procesowi przetwarzania R-12 w instalacjach; ilości odpadów w ramach ww. frakcji wysortowanych z odpadów zmieszanych oraz

³⁹ Do Marszałka i WIOŚ.

⁴⁰ Korekty sprawozdań.

⁴¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 2167, dalej: rozporządzenie w sprawie poziomów recyklingu.

⁴² O których mowa w art. 9n ust.1, art. 9na ust.1, 9nb ust.1 oraz art. 9q ustawy.

⁴³ Dz. U. poz. 150.

⁴⁴ Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

⁴⁵ Zgodnie z art. 2 pkt. 3 przywołanej ustawy.

⁴⁶ Za wyjątkiem odpadów szklanych.

sposobu ich zagospodarowania innego niż recykling i przygotowanie do ponownego użycia.

(akta kontroli: tom 2, str. 42-59, 68-77)

WIOŚ w latach 2017-2019 przeprowadził w Spółce Beskid⁴⁷ dwie kontrole dotyczące gospodarowania odpadami, jednak żadna z nich nie obejmowała prowadzenia bądź zlecenia badania składu morfologicznego oraz badań kaloryczności składowanych odpadów.

(akta kontroli: tom 3, str. 643-750)

Łącznie w latach 2017-2019 na terenie Miasta zlikwidowano 106 dzikich wysypisk, z tego:

- 36 dzikich wysypisk w 2017 r., zinwentaryzowano w nich 20 Mg zmieszanych odpadów komunalnych i 0,74 Mg opon;
- 30 dzikich wysypisk w 2018 r., zinwentaryzowano w nich 25 Mg zmieszanych odpadów komunalnych i 0,04 Mg opon;
- 40 dzikich wysypisk w 2019, zinwentaryzowano w nich 45 Mg zmieszanych odpadów komunalnych.

(akta kontroli: tom 3, str. 630-634)

W sprawie informacji o składzie odpadów z poszczególnych dzikich wysypisk Z-ca Burmistrza wyjaśniła, że: *Spółka Beskid (...) nie dokonywała badań składu morfologicznego odpadów pochodzących wyłącznie z dzikich wysypisk, natomiast prowadziła monitoring składu morfologicznego odpadów składowanych na Składowisku Odpadów w Żywcu (...) na które trafiały również odpady z dzikich wysypisk, nie podlegające innym procesom odzysku."*

(akta kontroli: tom 3, str. 1086)

⁴⁷ Pierwszą kontrolę WIOŚ przeprowadził w 2017 r., a kontrolowany okres dotyczył lat 2016-2017. Celami kontroli były: kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzącego instalację wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego, kontrola przestrzegania przepisów ustawy o odpadach, kontrola wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska. Kontrola wykazała naruszenia: przekroczenie ilości odpadów dopuszczonych do wytworzenia określonej w posiadanych pozwoleniu, przyjmowanie odpadów w stosunku do których nie przeprowadzono testu zgodności, zanieczyszczenie odpadami skarpy składowiska i terenu wokół niego, wykonanie badań jakości ścieków przemysłowych niezgodnie z posiadanym pozwoleniem wodnoprawnym, stosowanie jako materiału do wykonywania warstwy izolacyjnej na składowisku odpadów o kodzie 10 01 01, 01 04 13 i wykonanie prób odpadów z pominięciem procedury opisanej w art. 147a ustawy – Prawo ochrony środowiska. W związku ze stwierdzonymi naruszeniami WIOŚ zastosował pouczenia oraz wydał zarządzenie pokontrolne. Kontrolowany odpowiedział na zarządzenie w terminie informując o zakresie realizacji zarządzenia. Zarządzenie zostało zrealizowane. Drugą kontrolę WIOŚ przeprowadził w 2019 r., a kontrolowany okres dotyczył lat 2018-2019. Celami postępowania kontrolnego były: kontrola przestrzegania przepisów w zakresie gospodarki odpadami przez podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania odpadów, przetwarzania odpadów w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru, kontrola przestrzegania przepisów w zakresie realizacji obowiązków wynikających z przepisów oraz decyzji administracyjnych przez prowadzących składowiska odpadów, w tym przestrzeganie zakazu kierowania odpadów biodegradowalnych oraz przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. z 2015 r. poz. 1277), kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalację wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego, kontrola wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska, kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych. Kontrola nie obejmowała prowadzenia bądź zlecenia badania składu morfologicznego oraz badań kaloryczności składowanych odpadów. Kontrola wykazała naruszenia: eksploatację instalacji służącej do odprowadzania ścieków przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych z naruszeniem warunków pozwolenia wodnoprawnego w zakresie przekroczenia dopuszczalnego stężenia azotu amonowego, gospodarowanie odpadami niezgodnie z posiadanym pozwoleniem zintegrowanym, będącym jednocześnie zezwoleniem na przetwarzanie odpadów i zezwoleniem na zbieranie odpadów, zlecenie gospodarowania odpadami podmiotowi, który nie uzyskał wymaganej decyzji.

1.7. Analizy stanu i sposobu zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie Miasta⁴⁸ za lata: 2017 i 2018 sporządzono i udostępniono na stronie Biuletynu Informacji Publicznej w dniach odpowiednio: 30 kwietnia 2017 r. i 30 kwietnia 2018 r., tj. w wymaganym terminie określonym w art. 9tb ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości⁴⁹. Ww. analizy zgodnie z art. 9tb ust. 1 pkt 1-7 ww. ustawy obejmowały m.in. dane dotyczące:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych,
- 2) potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- 3) kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- 4) liczby mieszkańców i liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów,
- 5) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Miasta,
- 6) ilości niesegregowanych odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu Miasta oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Analizy zawierały informacje o ilości odpadów komunalnych odebranych z terenu Miasta z w ramach poszczególnych frakcji, tj. m.in.: papieru i tektury, metalu tworzyw sztucznych oraz szkła. W analizach nie zawarto informacji dotyczących sposobu zagospodarowania poszczególnych frakcji odpadów.

(akta kontroli: tom 1, str. 370-398)

Naczelnik Wydziału IOŚ wyjaśnił: *coroczne analizy stanu i sposobu zagospodarowania odpadów komunalnych zostały sporządzone zgodnie z art. 9tb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, który nie nakładał obowiązku umieszczenia informacji w zakresie sposobu zagospodarowania poszczególnych frakcji odpadów komunalnych.*

(akta kontroli: tom 1, str. 512)

Zdaniem NIK brak zamieszczenia w analizach danych w zakresie sposobu zagospodarowania poszczególnych frakcji odpadów komunalnych utrudniał uzyskanie jednoznacznej informacji, czy Miasto prowadzi gospodarkę odpadami zgodnie z zasadami określonymi w art. 17 ww. ustawy o odpadach⁵⁰.

Urząd nie wykorzystywał określonych w art. 9p ustawy o utrzymaniu w czystości uprawnień do weryfikacji danych zawartych w sprawozdaniach, które stanowiły podstawę do sporządzenia gminnych analiz, np. poprzez żądanie okazania dokumentów potwierdzających przetworzenie odpadów.

(akta kontroli: tom 1, str. 370-398, 537-556)

Naczelnik Wydziału IOŚ wyjaśnił, że roczne sprawozdania gminy z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi sporządzane były na podstawie sprawozdań złożonych przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości i prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych,

⁴⁸ Dalej: „analizy” lub „gminne analizy”.

⁴⁹ Według art. 9tb ust. 2 ww. ustawy analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

⁵⁰ Art. 17 ww. ustawy wprowadza następującą hierarchię sposobów postępowania z odpadami:

1) zapobieganie powstawaniu odpadów; 2) przygotowywanie do ponownego użycia; 3) recykling; 4) inne procesy odzysku; 5) unieszkodliwianie.

a dodatkowo od 2018 r. również na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty zbierające odpady komunalne (punkty skupu) oraz, że nie wykorzystywał uprawnień do weryfikacji danych zawartych w sprawozdaniach złożonych przez podmioty zbierające odpady, ponieważ uznał, że: *mają one swoje (...) odzwierciedlenie w prowadzonych przez przedsiębiorcę kartach ewidencji odpadów.*

(akta kontroli: tom 1, str. 511, 513)

W gminnych analizach nie dokonano porównania ilości poszczególnych frakcji odpadów (papier, szkło, metal, tworzywa sztuczne) poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia z ilością tych odpadów (w ramach poszczególnych frakcji) wytworzonych przez mieszkańców, co nie pozwalało na ustalenie na ich podstawie pozostałej ilości odpadów (oprócz poddanych recyklingowi) i sposobów ich zagospodarowania.

(akta kontroli: tom 1, str. 370-398, 512)

W wyniku analizy dokonanej przez kontrolerów NIK w trakcie niniejszej kontroli ustalono, że łączna masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych od właścicieli nieruchomości w latach: 2017, 2018 wynosiła odpowiednio: 13 304,071 Mg i 11 331,011 Mg⁵¹. Można stwierdzić, że z wyłączeniem ilości odpadów zebranych w punktach skupu i wykazanych po raz pierwszy w sprawozdaniu za 2018 r., w 2018 r. wystąpił wzrost ilości odpadów z tworzyw sztucznych o 28,4% (z 16,363 Mg w 2017 r. do 21,009 Mg w 2018 r.).

Strumień teoretyczny⁵² wytworzonych odpadów materiałowych wg składu morfologicznego oszacowano na odpowiednio:

- tworzywa sztuczne: 1 463,627 Mg i 1 246,411 Mg,
- papier i tektura: 1 290,653 Mg i 1 099,108 Mg,
- szkło: 1 357,181 Mg i 1 155,763 Mg,
- metale: 199,585 Mg i 169,965 Mg.

Udział masy odpadów z tworzyw sztucznych w łącznej masie odpadów pozostałych frakcji odpadów komunalnych (papieru i tektury, szkła, metali) wynosił 51,4%.

Masa odpadów komunalnych przypadająca na jednego mieszkańca Miasta⁵³ zmniejszyła się z 433 kg w 2017 r. do 371 kg w 2018 r., tj. o 14,3%, a wyłączając dane o ilości zebranych odpadów w punktach skupu w 2018 r. masa odpadów na jednego mieszkańca zmniejszyła się do 364 kg (o 15,9%).

Masa odpadów z tworzyw sztucznych przypadająca na jednego mieszkańca – uwzględniając oszacowaną masę wytworzonych odpadów – zmniejszyła się z 48 kg w 2017 r. do 41 kg w 2018 r., tj. o 14,6%. Ilość odpadów z tworzyw sztucznych przypadająca na jednego mieszkańca – obliczona na podstawie łącznej masy odpadów odebranych i zebranych selektywnie (strumień pierwotny) oraz masy odpadów wytworzonych wtórnie w instalacjach (strumień wtórny), ale tylko w tej części, w jakiej odpady te poddano procesom przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu – wynosiła w latach: 2017 i 2018 odpowiednio: 1 kg i 2 kg.

⁵¹ W tym 222,610 Mg zebrano Mg w punktach skupu, co nie było objęte sprawozdaniem za 2017 r.

⁵² Tzw. strumień teoretyczny wytworzonych odpadów materiałowych obliczono na podstawie łącznej ilości odebranych i zebranych odpadów komunalnych, wykazanej odpowiednio w rocznych sprawozdaniach Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, z uwzględnieniem danych o składzie morfologicznym odpadów komunalnych, które przedstawiono w Krajowym planie gospodarki odpadami 2022 (M.P. z 2016 r., poz. 784), dalej: „KPGO 2022”, oraz proporcjonalnie do liczby ludności Miasta. Skład morfologiczny odpadów komunalnych dla miast poniżej 50 tys. mieszkańców wg KPGO 2022 wynosił: papier i tektura: 9,7%, szkło: 10,2%, metale: 2,4%, tworzywa sztuczne; 11,0%.

⁵³ Liczba mieszkańców Miasta wg stanu na koniec roku 2017 i 2018 wynosiła odpowiednio: 30 749 i 30 545.

Poziom skuteczności selektywnej zbiórki odpadów⁵⁴ (strumień pierwotny) dla tworzyw sztucznych był niższy, niż dla szkła oraz papieru i tektury. Skuteczność selektywnej zbiórki odpadów z tworzyw sztucznych, papieru i tektury, szkła oraz metalu wynosiła w 2017 r. i 2018 r. odpowiednio (w nawiasach podano masę ww. odpadów zebranych selektywnie):

- tworzywa sztuczne⁵⁵: 1,1% (16,363 Mg⁵⁶) i 4,3% (53,659 Mg⁵⁷),
- papier i tektura⁵⁸: 3,3% (42,233 Mg⁵⁹) i 20,8% (228,778 Mg⁶⁰),
- szkło⁶¹: 39,8% (540,005 Mg⁶²) i 48,3% (557,965 Mg⁶³),
- metal⁶⁴: 0,1% (0,230 Mg⁶⁵) i 32,4% (55,185 Mg⁶⁶).

Udział masy odpadów z tworzyw sztucznych poddanych poszczególnym sposobom zagospodarowania w łącznej masie wytworzonych odpadów tego rodzaju oszacowano w następujących proporcjach:

- recykling i przygotowanie do ponownego użycia⁶⁷: 14,2% w 2017 r. i 24,4% w 2018 r.,
- inne procesy (ostateczne zagospodarowanie nie jest znane)⁶⁸: 85,8% w 2017 r. i 75,6% w 2018 r.

Biorąc po uwagę dane za 2018 r., skuteczność zagospodarowania odpadów z tworzyw sztucznych była najniższa spośród wszystkich analizowanych odpadów materiałowych⁶⁹, tj.: papieru i tektury (31,2%), szkła (56,5%) i metalu (81,7%).

Podkreślenia przy tym wymaga fakt, że (opierając się wprost na danych sprawozdawczych) w przypadku zdecydowanej większości odebranych i zebranych odpadów komunalnych, w tym także odpadów z tworzyw sztucznych, jako sposób zagospodarowania wskazane zostały inne procesy odzysku, w których dominujący udział miał proces przejściowy, który nie stanowi ostatecznego sposobu zagospodarowania odpadów, tj. proces oznaczony kodem R12 (*Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11*). Udział masy odpadów, dla których wskazano jako sposób zagospodarowania proces R12 w łącznej masie odebranych i zebranych odpadów komunalnych wynosił odpowiednio: 63,1% (8 398,838 ton) w 2017 r. oraz 71,3% (8 076,341 ton) w 2018 r. Natomiast w przypadku odpadów z tworzyw sztucznych udział ten w łącznej masie odebranych i zebranych odpadów komunalnych z tworzyw sztucznych wynosił 100%

⁵⁴ Relacja selektywnie odebranych i zebranych w danym roku odpadów do oszacowanej ilości wytworzonych odpadów.

⁵⁵ Kod: 15 01 02 (opakowania z tworzyw sztucznych).

⁵⁶ W tym: 13,095 Mg odpadów odebrano „u źródła”, a 3,268 Mg odpadów zebrano w PSZOK.

⁵⁷ W tym: 14,460 Mg „u źródła”, 6,549 Mg w PSZOK i 32,650 Mg w punktach skupu.

⁵⁸ Kody: 15 01 01 (opakowania z papieru i tektury), 19 12 01, 20 01 01 (papier i tektura).

⁵⁹ W tym: 33,434 Mg „u źródła” i 8,799 w PSZOK.

⁶⁰ W tym: 91,060 Mg „u źródła”, 1,868 Mg w PSZOK i 115,100 Mg w punktach skupu.

⁶¹ Kod: 15 01 07 (opakowania ze szkła).

⁶² W tym: 529,390 Mg „u źródła” i 10,615 Mg w PSZOK.

⁶³ W tym: 531,020 Mg „u źródła”, 6,345 Mg w PSZOK i 20,600 Mg w punktach skupu.

⁶⁴ Kody: 15 01 04 (opakowania z metali), 20 01 40 (metale).

⁶⁵ Odpady zebrane w PSZOK.

⁶⁶ W tym: 0,820 Mg „u źródła”, 0,107 Mg w PSZOK i 54,260 Mg w punktach skupu.

⁶⁷ Relacja masy odpadów z tworzyw sztucznych przygotowanych do ponownego użycia lub recyklingu do oszacowanej masy wytworzonych odpadów wynosiła: 207,168 Mg / 1 463,627 Mg w 2017 r., 303,693 Mg / 1 246,411 Mg w 2018 r.

⁶⁸ Dane dotyczące innych procesów stanowią kategorię wynikową, która obliczona została jako różnica pomiędzy całością a pozostałymi sposobami zagospodarowania. W praktyce należy przyjąć, że ostateczne zagospodarowanie odpadów materiałowych – w części oszacowanej przy tej kategorii – jest nieznane. Faktyczne możliwości zagospodarowania tych odpadów są ograniczone do przekazania ich do składowania.

⁶⁹ W 2018 r. relacja masy odpadów przygotowanych do ponownego użycia lub recyklingu do oszacowanej masy wytworzonych odpadów materiałowych wyniosła: papier i tektura: 343,350 Mg / 1 099,108 Mg, szkło: 652,517 Mg / 1 155,763 Mg, metale: 138,857 Mg / 169,965 Mg.

(16,363 ton) w 2017 r., natomiast w 2018 r. 39,2%(21,009 ton). W związku z powyższym NIK zauważa, że istniejący system sprawozdawczy nie zapewnia gminie pełnych informacji o ilości i sposobach zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym odpadów z tworzyw sztucznych.

(akta kontroli: tom 1, str. 537-558, tom 3, str. 1041-1076)

1.8. Wydatki Miasta na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami w kontrolowanym okresie wynosiły 18 975,0 tys. zł, z tego: 5 627,5 tys. zł w 2017 r., 5 511,8 tys. zł w 2018 r. i 7 835,7 tys. zł w 2019 r.

(akta kontroli: tom 2, str. 534-589, tom 3, str. 590-629, 766-790, 882)

Powyższe wydatki poniesiono na:

- odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwienie odpadów: 5 346,1 tys. zł w 2017 r. (w tym PSZOK 389,8 tys. zł), 5 246,0 tys. zł w 2018 r. (w tym PSZOK 350,7 tys. zł) i 7 529,5 tys. zł (w tym PSZOK 616,4 tys. zł) w 2019 r.⁷⁰,
- obsługę administracyjną systemu: 280,4 tys. zł w 2017 r., 264,6 tys. zł w 2018 r. i 287,8 tys. zł w 2019 r.,
- edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi: 0,9 tys. zł w 2017 r. i 8,9 tys. zł w 2019 r.⁷¹,
- usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania – wykonanie zastępcze – 6,8 tys. zł w 2019 r.,
- inne działania związane z gospodarką odpadami⁷²: 4,0 tys. zł.

(akta kontroli: tom 2, str. 375-490, tom 3, str. 765, 769-789)

Według stanu na koniec 2017 r. nie wystąpiły zobowiązania dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Na koniec 2018 r. wystąpiły zobowiązania w wysokości 431,7 tys. zł, które zostały uwzględnione w wydatkach poniesionych w 2019 r. Na koniec 2019 r. Miasto wykazało zobowiązania w wysokości 557,6 tys. zł, które zostały zapłacone w 2020 r.

(akta kontroli: tom 2, str. 534-589, tom 3, str. 590-618, 764, 766-790)

Dochody wykonane przez Miasto w latach 2017-2019 z tytułu gospodarowania odpadami wyniosły łącznie 17 665,1 tys. zł, z tego 5 566,4 tys. zł w 2017 r., 4 977,6 tys. zł w 2018 r. oraz 7 121,1 tys. zł w 2019 r.

(akta kontroli: tom 2, str. 491-533, tom 3, str. 761-762, 792-797, 855)

System gospodarowania odpadami komunalnymi nie bilansował się w żadnym z badanych lat. Miasto ponosiło większe wydatki niż zrealizowane z tego tytułu dochody, a różnicę pokrywało z dochodów własnych. Łącznie w latach 2017-2019 dofinansowano funkcjonowanie ww. systemu kwotą 1 309,9 tys. zł, z tego: 61,1 tys. zł w 2017 r., 534,2 tys. zł w 2018 r. i 714,6 tys. zł w 2019 r.

(akta kontroli: tom 2, str. 491-589, tom 3, str. 590-629, 761-794 1079-1083)

W związku z powyższym Burmistrz wyjaśnił, że przyczyną zmniejszenia w 2018 r. dochodów Miasta z tytułu gospodarki odpadami komunalnymi w porównaniu do roku poprzedniego, była m.in.: opieszałość i przewlekłość postępowania egzekucyjnego

⁷⁰ Wydatki na PSZOK dotyczyły odbioru i zagospodarowania odpadów zgromadzonych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów, nie dotyczyły utworzenia i utrzymania PSZOK.

⁷¹ W 2018 r. nie wydatkowano środków finansowych na edukację ekologiczną.

⁷² Tj. m.in.: opracowanie e-deklaracji o wysokości opłat na terenie Miasta oraz wydruk wzoru deklaracji dotyczących zmian w systemie gospodarki odpadami.

oraz niezadawalające efekty prowadzonego postępowania, czego wynikiem był brak możliwości wyegzekwowania od właścicieli nieruchomości zaległości, nieprawdziwe dane, co do ilości osób zamieszkałych deklarowane przez właściciela nieruchomości oraz większa ilość odebranych odpadów, a także zastosowane ulgi w postaci umorzenia opłaty za gospodarowanie odpadami.

(akta kontroli: tom 3, str. 791-794, 1084, 1079-1083)

Urząd do czasu niniejszej kontroli nie korzystał z możliwości wynikających z art. 9m ustawy i nie zwracał się do prowadzących instalację komunalną o przedstawienie szczegółowej kalkulacji kosztów zagospodarowania (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, z uwzględnieniem składowych tych kosztów za 2017-2019. W zakresie ww. kalkulacji Urząd zwrócił się do Spółki Beskid 14 stycznia 2020 r. i pismem z dnia 21 stycznia 2020 r. otrzymał kalkulację w ww. zakresie, wg której o koszty zagospodarowania 1 Mg zmieszanych odpadów w każdym roku okresu: 2017-2019 wynosiły 0,4 tys. zł netto.

(akta kontroli: tom 3, str. 638-642, 751-760, 1039-1040)

W ocenie Burmistrza racjonalne zagospodarowanie odpadów z tworzyw sztucznych stanowi poważny problem techniczny i ekonomiczny. Wraz ze zwiększaniem się podaży wyrobów przemysłowych i wyrobów codziennego użytku, wykonanych z tworzyw sztucznych, pojawił się problem gromadzenia tych odpadów, ich sortowania i transportu i wreszcie ich dalszego wykorzystania materiałowego lub surowcowego (chemicznego). Instalacje, produkując i sortując te odpady, nie mają dostatecznego rynku zbytu na nie (...) Dziś borykamy się z problemem zagospodarowania gwałtownie rosnących hałd tych odpadów, gromadzonych często na nielegalnych wysypiskach. W niedalekiej przyszłości (...) rozwiązaniem problemu odpadów tworzyw sztucznych będzie ich termiczne wykorzystanie z odzyskiem energii. W Polsce przemysł opakowaniowy, który wprowadza opakowania na rynek, tworzy je, nie odpowiada za ich zbieranie i ich przetwarzanie (...) Problemem w osiągnięciu wyższej skuteczności selektywnej zbiórki odpadów z tworzyw sztucznych jest przede wszystkim zabudowa wielorodzinna, w której bardzo trudno jest wyegzekwować od wszystkich mieszkańców właściwej segregacji.

(akta kontroli: tom 3, str. 766-768)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Burmistrz nie zapewnił opracowania na 2019 r. (i 2020 r.) gminnego programu ochrony środowiska, co było niezgodne z art. 17 ust. 1 ustawy POŚ.

(akta kontroli: tom 1, str. 8-58)

Jako przyczynę powyższego zaniechania Burmistrz w wyjaśnieniach wskazał braki kadrowe w Wydziale Inżynierii Miejskiej, Ochrony Środowiska i Rozwoju Urbanistycznego oraz zwiększający się zakres obowiązków dotyczących ochrony środowiska.

(akta kontroli: tom 1, str. 522)

NIK zauważa, że opracowanie gminnego programu ochrony środowiska jest obowiązkiem wynikającym wprost z przepisów ustawy, a Burmistrz jest zobowiązany do kształtowania w Urzędzie polityki kadrowej umożliwiającej wywiązanie się z tego obowiązku.

2. W Mieście nie zapewniono realizacji części zadań przewidzianych w WPGO dla gminy, tj.:

- utworzenia w 2017 r. lokalnej platformy internetowej na rzecz zapobiegania powstawaniu odpadów,
- promowania i wspierania budowy sieci napraw i ponownego użycia produktów, przewidzianego do realizacji na lata 2017-2018⁷³.

(akta kontroli: tom 1, str. 195-198, 360-368)

Naczelnik Wydziału IOŚ wyjaśnił, iż nie podejmowano tych działań, gdyż *pracownicy Wydziału Inżynierii Miejskiej, Ochrony Środowiska i Rozwoju Urbanistycznego byli przeciążeni innymi obowiązkami, zwiększającym się zakresem obowiązków dotyczących ochrony środowiska (...)* Ponadto społeczeństwo nie jest zainteresowane naprawą zużytego sprzętu, która jest nieopłacalna i często przewyższa koszty zakupu nowego sprzętu. Zaobserwowano również, że na terenie miasta Żywca sukcesywnie likwiduje się punkty napraw.

(akta kontroli: tom 1, str. 508)

Burmistrz wyjaśnił m.in., że od momentu wprowadzenia w Żywcu systemu segregacji u źródła, Miasto kładło duży nacisk na edukację ekologiczną związaną gospodarką odpadami komunalnymi i w związku z powyższym nie widział potrzeby utworzenia lokalnej platformy internetowej na rzecz zapobiegania powstawania odpadów.

(akta kontroli: tom 1, str. 566-567)

Zdaniem NIK, utworzenie lokalnej platformy internetowej na rzecz zapobiegania powstawaniu odpadów oraz promowanie sieci napraw i ponownego użycia mogłoby przyczynić się do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców Miasta.

**OCENA
CZĄSTKOWA**

Burmistrz nie zapewnił sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska, pomimo że program uchwalony w 2011 r. obowiązywał tylko do końca 2018 r. W konsekwencji Miasto nie dysponuje od początku 2019 r. podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy.

Miasto podejmowało działania w celu zmniejszenia ilości powstających odpadów komunalnych oraz ograniczenia powstawania i zagospodarowania odpadów z tworzyw sztucznych, co pozwoliło na osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia⁷⁴. Wzrósł również poziom skuteczności selektywnej zbiórki odpadów, w tym tworzyw sztucznych, papieru i tektury, szkła i metali. NIK zauważa jednak, iż pomimo zwiększenia w 2018 r. poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia tworzyw sztucznych z 14% do 24%, to jednak poziom ten był niższy niż dla innych frakcji odpadów, dla których wynosił od 31% (papier i tektura) do 82% (metal), a większość odpadów z tworzyw sztucznych zebrana z terenu Miasta była przekazywana m.in. do składowania, co jest działaniem niezgodnym z wymaganą hierarchią postępowania z odpadami, wg której zapobieganie powstawaniu odpadów oraz ich przygotowanie do ponownego użycia i recykling mają pierwszeństwo przed innymi metodami odzysku i unieszkodliwianiem.

⁷³ Realizację tych zadań przez gminy zakładano również w KPZPO.

⁷⁴ Dla następujących frakcji odpadów: papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła. W 2017 r. osiągnięto poziom 33% przy wymaganym poziomie 20%, a w 2018 r. osiągnięty poziom wynosił również 33%, przy wymaganym poziomie 30%.

W sporządzonych przez Urząd analizach stanu i sposobu zagospodarowania odpadów komunalnych za lata 2017 i 2018 zawarto podstawowe informacje dotyczące gospodarowania odpadami.

W Mieście nie podjęto realizacji części zadań przewidzianych dla gmin w Planie gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2020⁷⁵, tj.: utworzenia lokalnej platformy internetowej na rzecz zapobiegania powstawaniu odpadów⁷⁶ oraz promowania i wspierania budowy sieci napraw i ponownego użycia, co jednak, zdaniem NIK, nie miało bezpośredniego wpływu na skuteczność gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie.

2. Działania informacyjne oraz zachęcające do ograniczania wytwarzania odpadów z tworzyw sztucznych

Opis stanu faktycznego

2.1. W kontrolowanym okresie przeprowadzono 15 akcji informacyjno-edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, określonych w art. 3 ust. 2 pkt 8 ustawy o utrzymaniu czystości, w tym w latach 2017 i 2019 odpowiednio: 1 i 14 akcji. Działania te polegały m.in. na:

- opracowaniu i rozpowszechnianiu wśród mieszkańców Miasta broszur informacyjnych w zakresie systemu gospodarki odpadami na terenie Miasta⁷⁷ oraz zamieszczeniu na stronach internetowych Miejskiego Centrum Ekologicznego⁷⁸ informacji dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz prawidłowego prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów w zakresie: *Jak długo rozkładają się śmieci, Daj butelce drugie życie, 11 maja – dzień bez śmiecenia*;
- organizowaniu przez MCO zajęć, warsztatów, akcji i konkursów dla uczniów i szkół i przedszkoli zlokalizowanych na terenie Miasta w zakresie problematyki związanej gospodarką i segregacją odpadów pn.: *Eko-warsztaty poświęcone wykonywaniu ozdób świątecznych z surowców wtórnych*, *Żywieckie dzieci robią coś ze śmieci*, *Akcja edukacyjna „Segregujemy”*, *Mamy rady na odpady*.

W 2018 r. nie prowadzono akcji informacyjno-edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi.

(akta kontroli: tom 1, str. 399-461)

Burmistrz wyjaśnił, że w 2018 r. *Urząd (...) nie prowadził akcji informacyjno-edukacyjnych dotyczących prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów (...) ponieważ zasady dotyczące właściwej segregacji odpadów komunalnych zebranych u źródła, zawarte w ulotce informacyjnej opracowanej i rozdysponowanej w 2017 r. obowiązywały również w 2018 r.*

(akta kontroli: tom 1, str. 532-533)

⁷⁵ Przyjętym uchwałą nr VI/377/2017 z dnia 24 kwietnia 2017 r. przez Sejmik Województwa Śląskiego. Dalej: „WPGO”. Realizację tych zadań przez gminy zakładano również w Krajowym programie zapobiegania powstawaniu odpadów, opracowanym w 2014 r. na zlecenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, na podstawie art. 29 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 22 listopada 2008 r., str. 3, ze zm.); dalej: „KPZPO”.

⁷⁶ przewidzianego do realizacji w 2017 r.

⁷⁷ Nakłady ww. broszur informacyjnych wydanych w latach 2017 i 2019 wynosiły odpowiednio: 15 tys. i 14 tys. egzemplarzy.

⁷⁸ Miejskie Centrum Ekologiczne (dalej: „MCO”) utworzono Zarządzeniem Nr BOB.0050.98.2018.BŚ Burmistrza z dnia 2 lipca 2018 r. MCO działa w siedzibie Urzędu. Kadre obsługującą stanowią pracownicy Biura ds. Pozyskiwania Środków Krajowych i Zagranicznych Urzędu.

2.2. Nie prowadzono monitoringu rezultatów prowadzonych działań edukacyjno-informacyjnych, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 8 ustawy o utrzymaniu czystości.

(akta kontroli: tom 1, str. 399-461)

W tej sprawie Burmistrz wyjaśnił: *Urząd (...) nie prowadził monitoringu rezultatów prowadzonych (...) działań edukacyjno-informacyjnych, w tym w zakresie zapobiegania powstawania odpadów z tworzyw sztucznych (...) z uwagi na fakt, iż pracownicy Wydziału Inżynierii Miejskiej, Ochrony Środowiska i Rozwoju Urbanistycznego byli przeciążeni (...) zwiększającym się zakresem obowiązków dotyczących ochrony środowiska.*

(akta kontroli: tom 1, str. 533)

Naczelnik Wydziału IOŚ wyjaśnił, że *w przypadku (...) prowadzonych kampanii edukacyjno-informacyjnych nie można jednoznacznie wskazać efektów tych działań ponieważ Miasto (...) nie dokonywało takich analiz.*

(akta kontroli: tom 1, str. 564)

W wyniku analizy dokonanej przez kontrolerów NIK w trakcie niniejszej kontroli stwierdzono, że masa odpadów z tworzyw sztucznych przypadająca na jednego mieszkańca Miasta – uwzględniając oszacowaną masę wytworzonych odpadów – zmniejszyła się z 48 kg w 2017 r. do 41 kg w 2018 r. Poziom skuteczności selektywnej zbiórki odpadów⁷⁹ (strumień pierwotny) dla tworzyw sztucznych wzrósł z 1,1% w 2017 r. do 4,3% w 2018 r., przy czym biorąc pod uwagę dane z 2018 r. był niższy, niż dla pozostałych frakcji odpadów komunalnych, tj.: szkła (48,3%), metali (32,4%) oraz papieru i tektury (20,8%), co szerzej przedstawiono w pkt 1.7. niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli: tom 1, str. 537-558)

Wydatki poniesione przez Miasto w okresie objętym kontrolą na edukację ekologiczną dotyczącą prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi, obejmowały druk materiałów informacyjnych w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i wyniosły łącznie 9,8 tys. zł, w tym 0,9 tys. zł w 2017 r. i 8,9 tys. zł w 2019. Dochody⁸⁰ z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w latach 2017, 2018 i 2019 wynosiły odpowiednio: 5 524,6 tys. zł, 4 944,7 tys. zł i 7 088,5 tys. zł. Udział kosztów edukacji ekologicznej w łącznej wysokości dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w ww. latach wynosił, odpowiednio: 0,02%, 0,00% i 0,13%.

(akta kontroli: tom 1, str. 462-467)

2.3. Miasto nie posiadało strategii/planu ograniczenia wytwarzania odpadów z tworzyw sztucznych.

W tej sprawie Burmistrz wyjaśnił: *w latach 2017-2019 nie przyjęto (...) strategii/planu ograniczenia wytwarzania odpadów z tworzyw sztucznych, ponieważ uznałem, że (...) pracownicy Urzędu oraz jednostek podległych od dawna posiadają (...) wiedzę na temat konieczności segregacji odpadów.*

(akta kontroli: tom 1, str. 534)

W okresie objętym kontrolą na terenie Miasta było od 164 do 172 ulicznych koszy na odpady zmieszane. Kosze te były rozstawiane i opróżniane przez spółkę Beskid

⁷⁹ Relacja selektywnie odebranych i zebranych w danym roku odpadów do oszacowanej ilości wytworzonych odpadów.

⁸⁰ Tj. dochody, o których mowa w art. 6r ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości.

na podstawie umów⁸¹ z Miastem. Nie zapewniono jednak koszy umożliwiających segregację poszczególnych frakcji odpadów komunalnych w ogólnodostępnych miejscach publicznych.

(akta kontroli: tom 1, str. 468-505)

W tej sprawie Naczelnik Wydziału IOŚ wyjaśnił, że nie wprowadzono koszy do segregacji odpadów ze względu na *dodatkowe koszty związane z zakupem takiego rodzaju koszy ulicznych, ich opróżnianiem, kontrolą wyegzekwowania wrzucanych do nich odpadów (...)* Niemniej jednak, w (...) podległych Miejskiemu Centrum Kultury budynkach użyteczności publicznej prowadzona jest segregacja odpadów *podziałem na szkło, tworzywa sztuczne i metal, papier i bioodpady oraz zmieszany odpady komunalne. Segregacja wprowadzona jest również (...) w obrębie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji: biurach, hali sportowej – przy ul. Zielonej, na boisku przy ul. Tetmajera wraz z placem zabaw.*

(akta kontroli: tom 1, str. 509)

Zdaniem NIK, rozmieszczenie w ogólnodostępnych miejscach publicznych koszy umożliwiających segregację poszczególnych frakcji odpadów mogłoby wpłynąć na wzrost skuteczności w zakresie sortowania odpadów komunalnych (w tym tworzyw sztucznych) na terenie Miasta.

Nie wprowadzono na terenie Miasta automatów kaucyjnych dla opakowań z tworzyw sztucznych.

Naczelnik Wydziału IOŚ wyjaśnił: *nie wprowadzono automatów kaucyjnych dla opakowań z tworzyw sztucznych, ponieważ automaty nie są tanie, ich przeciętna cena to ponad 107 tys. zł. Latem 2019 r. w Amfiteatrze (...) stanął specjalny kosz, do którego można było wrzucać zużyte opakowania PET. Celem powyższej akcji, realizowanej przez Żywiec-Zdrój SA we współpracy z miastem Żywiec, było przekonanie mieszkańców i turystów, że warto segregować opakowania.*

(akta kontroli: tom 1, str. 508)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA
CZĄSTKOWA

W ocenie NIK, Miasto prowadziło akcje informacyjno-edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnym, które miały wpływ na odnotowane w latach 2017-2018 zmniejszenie masy odpadów komunalnych wytworzonych przez jednego mieszkańca oraz wzrost poziomu skuteczności selektywnej zbiórki odpadów, w tym z tworzyw sztucznych. Należy jednak przy tym zwrócić uwagę, że poziom skuteczności selektywnej zbiórki odpadów dla tworzyw sztucznych (4,3%) w analizowanym 2018 r. był znacznie niższy, niż dla pozostałych frakcji odpadów komunalnych (od 20,8% do 48,3%). Zdaniem NIK, wpływ na powyższe mógł mieć również brak w ogólnodostępnych miejscach publicznych Miasta koszy do segregacji odpadów.

⁸¹ Tj. umowach z dnia: 1 lutego 2017r., 16 stycznia 2018 r i 12 lutego 2019 r.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o podjęcie działań w celu sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska i odstępuje - z uwagi na nieusuwalny charakter nieprawidłowości - od formułowania uwag i wniosków pokontrolnych dotyczących zaniechania przez Miasto realizacji części zadań przewidzianych w WPGO dla gminy.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 4 czerwca 2020 r.

Kontroler
Aleksander Małysz
Gł. specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
w Katowicach

Piotr Miklis